

עניי הכהן

חג סוכות התשפ"ז ♦ 39

תורת הכהן

מחידושי רבינו על הפרשה

חיבוק אוהב בסוכה

הופכים לישות אחת של רצון משותף - אז, ורק אז, הישועה מגיעה בשלמותה.

מכת הפטיש של אלול ותשרי

המסע המופלא והארוך הזה, שהתחיל עוד בחודש אלול עם קול השופר הראשון, מגיע לנקודת הרתיחה והשיא שלו ביום הושענא רבה. לאורך ימי ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים, עבדנו קשה. כל אחד מאיתנו השתדל, בכה, התפלל, קרע את השמים וקיבל על עצמו קבלות, כל אדם בהתאם לכוחותיו ולמדרגתו.

חג הסוכות נקרא בתורה גם "חג האסיף". מעבר לאיסוף התבואה החקלאית, ביום הושענא רבה אנחנו מבצעים את ה"אסיף" הרוחני של כל תקופת החגים. זהו רגע ה"מכה בפטיש", הפיגוש הסופי של בנין הנפש שלנו לשנה הקרובה. ביום הזה, אנחנו לוקחים את חבילת המעשים שלנו, עומדים לפני בורא עולם, ואומרים לו בכנות: "ריבון העולמים! את כל מה שעשינו בחודשיים האחרונים, את כל המאמצים, הדמעות והתפילות - עשינו עד הקצה של היכולת שלנו. אבל אנחנו רק בשר ודם. עד עכשיו, העבודה שלנו היתה בגדר 'הושענא זוטא', ישועה קטנה, כי זה מה שאנחנו מסוגלים לייצר. אבל עכשיו - הגיע הזמן של 'הושענא רבה' - הישועה הגדולה שלך! עכשיו אנחנו מעבירים את המפתחות אליך. תעשה למענך, שלא יהיה חילול שמך בעולם. תושיע אותנו לא בזכות המעשים הקטנים שלנו, אלא למען שמך הגדול, כדי שיתקיים סוף סוף הייעוד השלם: 'ידע כל פעול כי אתה פעלתו' - שכל העולם יראה וידע שאתה הוא המלך האמיתי".

להיות החיבוק הכי קרוב והכי מגן שיש. החוצץ הפך למחבק.

איך מפסיקים להיעלב? הסוד השמור של השמחה בסוכה

חג הסוכות לא נקרא סתם "חג", אלא "זמן שמחתנו". כולם רוצים להיות שמחים, אבל למה כל כך קשה לנו לשמור על השמחה הזו ביום יום? התשובה לכך חדה ונוקבת: כי אנחנו עסוקים מדי בעצמנו.

עיקר השמחה של חג הסוכות היא הדביקות בקדוש ברוך הוא, אבל הדביקות הזו תלויה בדבר אחד בלבד: בשאלה עד כמה האדם מצליח לקנות לעצמו ענווה. כל עוד אדם מסתובב בעולם עם תחושה חזקה של "אני" - מגיע לי, פגעו בי, לא העריכו אותי מספיק, לקחו לי את המקום. הוא לעולם לא יהיה שמח באמת, ובוודאי שלא יהיה דבוק בה'. השמחה והישועה פורצות אל תוך החיים רק כשהאדם מצליח להרפות, לבטל את הרגשת הכבוד העצמי שלו, ולהרגיש באמת שהכל בעולם הוא רק בשביל "כבוד שמים". ברגע שהאגו משתחרר, נוצר בתוך הנפש חלל פנוי שדרכו יכול להיכנס אור.

הרמז לגאולה: "אני והו הושיעה נא"

זהו העומק של מה שאנו מבקשים בהקפות של ההושענות מדי יום בסוכות: "אני והו הושיעה נא". כאשר ה"אני" של היהודי וה"הו" של הקב"ה מתחברים יחד בדביקות אמיתית; כאשר האדם מפסיק לחצוץ בינו לבין הבורא עם הגאווה שלו; כאשר אין יותר שנים נפרדים אלא "אני והוא"

אחרי שעמדנו מול בורא עולם ביום הכיפורים, התנקנו מהעוונות וביקשנו לחזור לעצמנו ולפשטות שלנו, מתרחש במוצאי הצום פלא רוחני שקשה לתפוס בשכל. פתאום, המשא הכבד יורד. כל רגשות האשמה מתאדים, ומתגלה הקדושה האמיתית והניקיון הזך של כל יהודי ויהודי.

אבל כאן עולה שאלה מרתקת: מה קורה לאותה מחיצה שחורה ועבה של חטאים, שהפרידה בינינו לבין אבא שבשמים במשך שנה שלמה? לאן היא נעלמת? התשובה המפתיעה לכך מסתירה בתוכה את אחד הסודות המרגשים ביותר של חג הסוכות.

הענן שחסם לנו את התפילות - מחליף תפקיד

במגילת איכה, כשהנביא ירמיהו מתאר את החורבן הנורא ואת הריחוק התהומי שנוצר בין ה' לעמו, הוא פונה לה' ואומר: "סכותה בענן לך מעבור תפילה". כלומר, החטאים שלנו יצרו ענן כל כך שחור ואטום, ענן שסוכך וחוסם את השמים, עד שאף תפילה לא מצליחה לעבור אותו. אנחנו צועקים מלמטה, והקיר הזה חוסם הכל.

אבל תראו איזה מהפך מתרחש כשאנחנו יוצאים טהורים מיום הכיפורים ונכנסים אל צילה של הסוכה: אותה מחיצה בדיק, אותו "ענן" שעמד בינינו לבין הקדוש ברוך הוא הופך ל"ענני כבוד". אותו ענן יורד למטה, הופך לסכך שמעל ראשנו, ועוטף אותנו באהבה. וזהו שכתוב בתהלים: "כי יצפנני בסוכו ביום רעה". המחיצה שהרחיקה אותנו, מתהפכת

סודות ההגנה והשמחה של הסוכה

נתנו לו מנוח. הוא עמד לפני הרב, דמעות בעיניו, וביקש ברכה לצאת סוף סוף מן המצר והצער שחנקו את חייו.

הביט בו הרב במבטו החודר: יש לנו הלכה פסוקה ומוכרת בשולחן ערוך, הקובעת כי "המצטער פטור מן הסוכה". המשמעות הפשוטה היא שאדם שכואב לו, לא חייב לשבת בסוכה. אבל גדולי הדורות גילו ברמז זה סוד עצום: "המצטער - נפטר מן הצער על ידי הסוכה!". כלומר, הסוכה עצמה היא ה"פטור" מהצער. היא התרופה! העצה להינצל מהייסורים איננה לברוח מהסוכה, אלא להיפך - להיכנס אליה ולהידבק בקדושתה.

המשיך הרב והדריך את אותו יהודי: "לכן, בימי חג הסוכות, כאשר אתה מברך 'אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לישב בסוכה', אל תברך סתם כמצוות אנשים מלומדה. תכוון בלבך את הסוד הזה - שהמצטער מקבל פטור ומשתחרר מהצער שלו על ידי מצוות הסוכה!". וסיים רבינו שליט"א את דבריו וברך אותו מעומק ליבו הטהור: "יהי רצון שהצער יתבטל לחלוטין בזכות הסוכה".

זהו המסר העצום של החג הזה: הסוכה הינה מחסה לנפש. היא החופה שמזריקה בנו שמחה לשנה שלמה, היא ארמון המלך ששומר עלינו מהעולם שבחוץ, ובה כל יהודי מצטער יכול למצוא מזור, נחמה ופטור מכל כאביו.

ותשמור עלינו לכל אורך השנה כולה.

המקלט הסודי שבו מזיקים נשארים בחוץ

המציאות היומיומית שבה אנו חיים לאורך השנה היא של עולם פרוץ. זהו עולם סוער, מלא במהמורות, קלקולים, ניסיונות, פחדים והיזקים רוחניים וגשמיים של עוונותינו. אדם יוצא החוצה, ולעיתים מרגיש שהעולם פשוט מאיים לבלוע אותו. אבל אז מגיע חג הסוכות, והקב"ה יורד אלינו אל תוך המציאות הגשמית. הסוכה איננה סתם סוכת עראי; היא ארמונו הפרטי של מלך מלכי המלכים. היא אזור חיץ רוחני, מבצר של קדושה. ואל המקום שבו המלך נמצא בכבודו ובעצמו - המזיקים פשוט מפחדים להיכנס! הסוכה היא המקום השמור ביותר בעולם. כשיהודי פוסע לתוך הסוכה, הוא למעשה טורק את הדלת בפני כל החרדות, המקטרגים וכוחות ההרס של העולם הפרוץ, ונכנס אל מרחב שבו רק אהבת ה' יכולה לגעת בו.

הסוד שהתגלה בברכת "לישב בסוכה"

את העוצמה המרפאת של הסוכה אפשר לראות בסיפור מרטיט שאירע עם רבינו שליט"א: באחד מימי חג הסוכות, הגיע אל הרב יהודי שבור ורצוצ, אדם שעבר בחייו צער רב, ייסורים קשים, כאבים ומשברים שלא

כדי להבין את העוצמה הרוחנית שחבויה בתוך קירות העץ והסכך הפשוטים הללו, אפשר להתבונן בשלוש הארות עמוקות שחושפות את פניה המפתיעות של הסוכה.

למה הסוכה היא בעצם חופה?

כאשר חתן וכלה עומדים תחת החופה, זהו רק הרגע הראשון של בנין הבית. מיד לאחר מכן מגיעים שבעת ימי המשתה, "שבע ברכות", שבהם שמחת הנישואין בוקעת ועולה לממדים אדירים. אבל התורה לא מסתפקת בכך; לאחר אותם שבעה ימים, ישנה מצווה מיוחדת המוטלת על החתן: "ושמח את אשתו שנה אחת". כלומר, מאותם שבעת ימי משתה מרוכזים, צריכה להישאב האנרגיה של השמחה שתזין ותחייה את הבית למשך שנה שלמה.

זהו בדיוק התהליך הרוחני שאנו עוברים בחג הסוכות, שלא לחינם נקרא בפינו "זמן שמחתנו". ביום הכיפורים, הקב"ה כביכול מקדש אותנו ומוחל לנו על הכל - זהו רגע הקידושין. מיד לאחר מכן אנו נכנסים אל הסוכה, שהיא למעשה החופה שלנו עם בורא עולם. בסוכה הזו אנו יושבים בדיוק שבעה ימים - כנגד שבעת ימי החתן והכלה. ומאותם שבעה ימים קדושים וצפופים של ישיבה בצל השכינה, אנו שואבים את באר השמחה, את אותו "ושמח את אשתו שנה אחת", שתלווה, תחמם

נתרם לזכות ולבריאות הגוף והנפש של שרה אפרת בת רחל שתזכה לרוב שפע וברכה. בהוקרה, כל הילדים